

2. 3. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Změna pojetí Senátu je zapotřebí

Letos na podzim budou mimo důležitých voleb komunálních také senátní volby. Tedy do třetiny naší horní parlamentní komory.

Senát se dlouhodobě netěší podpoře veřejnosti. Je veřejným tajemstvím, že většina lidí „ze spodních deseti milionů“ by jej nejradši odstranila. Zrušení Senátu mělo a má podporu i u řady politiků. Oběma Václavy Klausy počínaje po Tomio Okamuru konče.

Autor tohoto komentáře by jej rozhodně nerušil, ale zásadně by změnil jeho pojetí. Tedy, aby náš Senát více plnil svou hlavní úlohu - zlepšování kvality zákonů, ne aby byl odkladištěm regionálních politiků a hnízdem lokálních lobbistů.

Zásadní návrh na změnu

Jelikož jsem právník a ne politik dovoluji si dát k diskuzi vlastní, do značné míry revoluční návrh.

A to na změnu velikosti senátních obvodů, jelikož od způsobu volby členů orgánu se zákonitě odvíjí jeho pojetí a kvalita. Mám za to, že pro senátní volby by bylo vhodnější, aby zde existoval jen jeden jediný volební obvod.

In medias res Česká republika jako **jeden senátní obvod!**

Celospolečenský zisk: potlačila by se perfidní teritorialita a zejména lobbistické chování senátorů. Kteří by se pak mohli více a komplexněji věnovat tomu k čemu byl a je Senát zřízen, tedy k zlepšování kvality a provázanosti našich zákonů.

Laskaví čtenáři si snad vzpomenou, kterak nešťastně v posledních dvaceti letech probíhaly četné senátní kampaně. Šlo de facto o hloupý nesmyslný kandidátský závod ve „slibování“ co všechno zařídí pro svůj obvod. Jinak vyjádřeno, co prý budoucí senátoři udělají pro Blanensko, Karvinsko nebo Orlicko-Ústecko. Zejména moravští a slezští kandidáti s oblibou populisticky slibují: budu za Vás v té Praze bojovat!

To však, alespoň dle Ústavy, nebylo a není faktickým posláním senátora. Zopakujme si, jeho úkolem je vylepšování a hlídání „jakosti“ zákonů a českého právního řádu jako celku. Opravdu žádný regionální lobbying není úlohou našich vážených senátorů a senátorek.

Byť realita je, žel, mnohdy jiná. Citovaný nešvar by výše zmíněný „jedno- okrskový“ návrh odstranil. Každý senátor by jednoduše reprezentoval celou republiku a bylo by vymalováno. Žádné vazby a lobbování pro svůj senátní okrsek.

Navíc by odpadla dnešní nekalá-soutěžní výhoda mnohých kandidátů, kteří těží z toho, že jsou starosty či místostarosty v daném okrsku. A ostatní kandidáti pak mají mnohdy velice malou šanci reálně uspět.

Ústavní problém

Nicméně vzniká zde jeden technický ústavně-právní problém. Ústava vymezuje, že do Senátu se volí

přímou volbou podle zásad většinového systému.

Zmíněná záležitost, by se rozumně upravila tak, že by bylo vypsáno 27 celostátních (!) volebních soubojů. Kandidáti by se naslepo (nevěděli, kdo jiný pro nim bude kandidovat, tím by se zvýšila i férovost voleb a zabránilo se taktizování) přihlašovali do jednotlivých 27 klání. Každý kandidát by se mohl výhradně přihlásit jen do jednoho souboje v daném volebním roce.

A proč zmíněných dvacet sedm soubojů? Nadále by se vybírala třetina Senátu každé dva roky. Taktéž by se zachovala *dvoukolovost* voleb. Zopakujme, všech 27 soubojů by bylo bez vazby na konkrétní okrsky (třeba Písecko), ale celostátních, aby se zabránilo výše citovanému lokálnímu lobbování. A k dalšímu posílení nezávislosti by vedlo, že po uzavření přihlašování kandidátů, by se vylosovalo, který z 27 soubojů se odehraje v tom kterém konkrétním okrsku, které by mohly odpovídat dnešním senátním okrskům.

Voliči by pak konečně do Senátu hlasovali více politicky hodnotově, ne lokálně „zvolíme tam našeho starostu, ať nám v té Praze sežene nějaké dotace“, to opravdu úkolem senátora, dle Ústavy, není.

Pakliže by se jeden volební obvod zdál přece jen někomu moc velkým, možno si ještě představit variantu s rozdělením na tři okrsky - *Praha, země Česká a Moravskoslezská země*. Samozřejmě s počtem mandátů odpovídajícím počtu obyvatel jednotlivých okrsků.

JUDr. Petr Kolman, Ph.D.,
VŠ pedagog, právník a publicista

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Tři dekády v advokacii a otevřený pohled na to, co profesi i justici nejvíc škodí](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)